

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
ANAYASA HUKUKU
PRATİK ÇALIŞMA 14- Tek ve Çift Numaralı Öğrenciler
28.03.2018

I- 1982 Anayasası Madde 92: Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilânına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası antlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

TBMM İçtüzüğü Madde 130: Anayasanın 92. maddesinin birinci fıkrası gereğince, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına belli bir süre için, Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Türkiye Büyük Millet Meclisince izin verilir. Bu kararı Cumhurbaşkanı uygular.

Varsayımsal Olay: 15 Ocak 2018 tarihinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) Suriye'nin kuzey bölgesine sınır ötesi askeri harekât yapmak amacıyla gönderilmesi için TBMM'de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler sonrasında yapılan oylamaya 516 milletvekili katılmış, milletvekillerinden 196'sı ret, 230'u kabul oyu vermiş, 69'u çekimser kalmış, geri kalan 21 oy ise geçersiz sayılmıştır. Yapılan oylama sonrası TBMM Başkanı, "TSK'nın sınır ötesi operasyon yapabilmesi için gerekli olan tezkere meclisten geçmiştir" şeklinde bir açıklama yapmış, TBMM'nin ilgili işlemi 16 Ocak 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 17 Ocak 2018 tarihinde ise ana muhalefet partisi grubu tarafından, anılan TBMM işleminin Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuştur.

Sorular:

- 1- TBMM'nin görev ve yetkilerini dikkate alarak, olayda sözü edilen TBMM işleminin hukuki niteliğini açıklayınız.
- 2- TBMM'nin anılan işleminin anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulabilir mi? Tartışınız.

3- Anayasa Mahkemesi yapılan başvuruyu hangi yönde değerlendirebilir?
Tartışınız.

II- Varsayımsal Olay: TBMM Genel Kurulu'nda Milli eğitim Bakanlığı'nın bütçesine ilişkin görüşmeler sürerken gündem dışı söz alan muhalefet partisi grubu üyesi milletvekili D, Milli Eğitim Bakanı G'nin göreve gelmesiyle birlikte uygulanmaya başlanan sınav sisteminin kamu yararı ilkesine aykırı olarak kamu kaynaklarının israfına, kamunun zararına ve öğrenci ve velilerin mağduriyetine sebep olduğunu belirtmiştir. D bu mağduriyetlerin tek sorumlusunun Bakan G olduğunu dile getirmiş ve G'nin, Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesi uyarınca görevini kötüye kullandığını belirterek G hakkında Meclis'i harekete geçirmek için kendi partisinden 20 milletvekiliyle önerge vereceklerini ve Türk Milleti adına bu yapılanların hesabının sorulacağını ifade ederek sözlerine son vermiştir.

Sorular:

- 1- 1982 Anayasası'nın yürürlükteki hükümlerini dikkate alarak Milletvekili D'nin "Meclis'i harekete geçirmek"le kastettiği usulü açıklayınız. Olayda bu usulün anayasal şartları sağlanmış mıdır? Değerlendiriniz.
- 2- D'nin sözünü ettiği usulü, 6771 sayılı Anayasa değişikliği kanunu ile öngörülen ve 2019 yılında yürürlüğe girecek anayasal düzenlemeler bağlamında değerlendiriniz.